

STAJALIŠTE O ŠKOLSKOM VJERONAUKU

Poziv na kooperativni konfesionalni školski vjeronauk

RADNA SKUPINA EVANGELIČKIH UČITELJA I VJEROUČITELJA U NJEMAČKOJ*

Arbeitsgemeinschaft Evangelischer Erzieher in Deutschland e.V.

(AEED) im Comenius Institut

Schreiberstraße 12, 48149 Münster, Njemačka

Primljeno:
15. 4. 2012.

Prethodno
priopćenje

UDK
371.014.
523(410)

Sažetak

Novonastala situacija u školi stavlja školski vjeronauk pred nove izazove. Nastavni se planovi liberaliziraju, neke škole dobivaju sve više autonomije, a u Njemačkoj je skraćeno i trajanje gimnazijskog obrazovanja. Stoga su »slabiji predmeti«, kao što su glazbeni i sportski odgoj, ali i vjeronauk i etika, stavljeni u drugi plan. Međutim, nestanak mnogih tradicija u društvu i složenost suvremenoga svijeta pozivaju na usmjeravanje i postavljaju pitanja o smislu života. Školski vjeronauk može i mora pomoći učenicima u pronalaženju samih sebe i u tumačenju svijeta postavljajući tako čvrste temelje sposobnosti osobnog snalaženja u životu. Vjeronauk mora imati stalno mjesto u svim godištim školovanja i ne smije se zanemarivati zbog praktičnih školskih razloga.

Ključne riječi: školski vjeronauk, smisao života, složenost suvremenog svijeta, pronalaženje samoga sebe

Slobodnom, cjelovitom i prema odgovornosti usmjerenom razumijevanju obrazovanja potreban je i školski vjeronauk

Stalne reforme u njemačkom školstvu postavljaju nove izazove pred sve školske predmete. Povećana autonomija pojedinih škola, neovisni kurikuli, šesti razred značajan po posebnim profilima (Profiloberstufe) i skraćeno vrijeme školovanja – sve to utječe na činjenicu da se svaki predmet nastoji izboriti s jedne strane za osiguranje zdravih temelja za vlastito područje, a s druge strane da odgovori profilu i svrsi svoje škole. U takvoj situaciji neizbježno dolazi do natjecanja između raznih predmeta i polja djelatnosti. To je osobito slučaj u tzv. »slabim« predmetima, kao što su umjetnost,

glazba i fizički odgoj, ali i vjeronauk, filozofija i etika. To se događa unatoč njihovoj velikoj važnosti za poimanje obrazovanja koje vrednuje pojedinačnu slobodu i odgovornost i nastoji se obratiti cijeloj osobi.

Važnost vjeronauka naglašena je i time što je on zajamčen njemačkim Ustavom (usp. čl. 4. i 7). U takvoj situaciji AEED želi osobito naglasiti važnost vjeronauka i poziva da ga se omogući u svim razre-

* Dr. Gerhard Pfeiffer je na ovogodišnjem skupu Eufresa u Guadarrami u svom usmenom izlaganju ukratko prikazao temeljna stajališta AEED-a o vjeronauku u školi i posebno je zamolio da se pri objavljivanju ovoga teksta u »Katehezi« naglasi kako je zapravo riječ o službenom stajalištu AEED-a. (nap. Uredništva)

dima i godištima. Ne smije se dogoditi da vjeronauk u školi bude ograničen, spriječen ili »isušen«.

Svjedoci smo gubitka religijskih tradicija u današnjem društvu, kao i nesigurnosti i zbunjenosti, a istodobno i činjenice da je mladima sve važnije razumjeti narav pitanja koja se odnose na temeljne vrednote, osnovne pojmove, značenje života i etičko usmjerenje. Osim toga, sve se više sumnja u to da čisto pragmatična orijentacija ili potpuno racionalističko poimanje samoga sebe i svijeta može dati zadovoljavajuće odgovore na konačna pitanja.

Ispravno usmjeren vjeronauk u školi obrađuje pitanja o smislu života, istini, pravdi, vrednotama i normama za odgovorno ponašanje. Vjeronauk vodi prema sučeljavanju s raznim religijskim, svjetonazorskim i političkim uvjerenjima koja su povezana s našim životom u današnjem društvu. Stoga vjeronauk pretpostavlja da religijske tradicije i živa vjerska uvjerenja pojedincima daju prigodu za razumijevanje samoga sebe i svijeta te za snalaženje i

odgovorno djelovanje. U našoj su kulturi kršćanska predaja, prosudbe i teološka misao osobito značajni: naša je kultura duboko prožeta kršćanstvom, samorazumijevanje i djelovanje pojedinaca i skupina višestruko su kršćanski utemeljeni, a djelatnost crkava je očita i na društvenom i na političkom području.

Religijska kompetencija i zrelo prosuđivanje važni su za osobni razvoj učenika i učenika. Oni su jednako potrebni i za obrazovno poslanje škole i za kritički i konstruktivni dijalog.

AEED se obraća svima koji su odgovorni za obrazovanje da ozbiljno razmotre iščekivanja koja su već izrekli u vezi s našom školom i da stvore takve stručne, osobne i financijske okvirne uvjete da se obrazovanje učenika ne svede na običnu izobrazbu za buduće zaposlenje. Vjeronauk mora imati svoje mjesto u kurikulumu radi dobra naših učenika i našega društva.

Predsjedništvo AEED-a
Goslar, 11. studenoga 2011.